Raadsvoorstel

Portefeuillehouder:	Burgemeester L. de Lange
Datum B&W vergadering	21 februari 2023
Documentkenmerk:	4414-2023:448763 behorende bij zaak: 4414-2023

Aan de raad,

Onderwerp:

Financiering opvang vluchtelingen Oekraïne

Voorgesteld raadsbesluit/c.q. beslispunten

Kredietvotering Oekraine

Financiering opvang vluchtelingen Oekraïne.

1. Voor de kosten van uitvoering een bedrag van € 1,5 miljoen op te nemen in de exploitatie van de begroting 2023 en de vergoeding vanuit het Rijk op te nemen als bijdrage van derden op dit krediet;
2. Een krediet van € 1,7 miljoen te voteren voor de kosten van het geschikt maken van de locatie Violierweg (transitiekosten) en de vergoeding vanuit het Rijk op te nemen als bijdrage van derden op dit krediet;
3. Een krediet van € 2.25 miljoen te voteren voor de aankoop en bijkomende kosten van de 32 te plaatsen units en eenzelfde bedrag op te nemen als bijdrage van derden op dit krediet.

Wettelijke grondslag voor raadsbevoegdheid

Artikel 5 financiële verordening gemeente Landsmeer

Inleiding

Vanwege de komst van vluchtelingen uit Oekraïne naar Nederland en de noodzaak om opvangplekken te realiseren op korte termijn, heeft het kabinet op 7 maart 2022 het Veiligheidsberaad aan de voorzitters van de veiligheidsregio´s verzocht de realisatie van opvang van vluchtelingen uit Oekraïne te coördineren. Op 1 april 2022 is dit verzoek veranderd in een opdracht aan alle burgemeesters, waarover de raad in de raadsinformatiebrief van 8 april 2022 is geïnformeerd.

Opdracht en taakstelling

De 25 veiligheidsregio's haddenin eerste instantie de opdracht gekregen om, samen met gemeenten, per regio binnen twee weken de realisatie te coördineren van opvanglocaties tot minimaal 1.000 vluchtelingen uit Oekraïne.
Daarnaast moesten er 1.000 opvangplekken extra per regio worden gecreëerd in de periode daarna. Het gaat hierbij om het volledig realiseren van locaties, het inrichten van locaties en de daadwerkelijke zelfstandige exploitatie. Door de aanhoudende oorlog heeft het kabinet het aantal opvangplekken in juni 2022 verhoogd naar 75.000. In de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland is daarom afgesproken dat we de in totaal 2595 vluchtelingen uit Oekraine naar rato zullen verdelen over de gemeenten. Voor Landsmeer betekent dit dat er 88 opvangplekken (buiten de gastgezinnen) in onze gemeente moeten worden gecreëerd. De kosten worden door het Rijk vergoed, maar de gemeenten dienen de investeringen voor te financieren.

Kader

De financiële verordening van de gemeente Landsmeer.

Doelstelling/beoogd resultaat

Budget- en kredietvotering ten behoeve de opvang van de Oekraïense vluchtelingen.

Argumenten en afweging

Voorbereiding via een gemeentelijk projectteam
Via raadsinformatiebrieven op 8 april 2022 en 24 november 2022 bent u geïnformeerd over het project en opvang van de vluchtelingen uit Oekraïne. Er is een gemeentelijk projectteam ingesteld, waarin wekelijks de stand van zaken wordt besproken. Dit projectteam heeft tot doel om de verdere opvang te regelen voor de Oekraïners. De nadruk ligt hierbij op dit moment vooral op de ontwikkeling van de tijdelijke huisvesting aan de Violierweg.

Vergoeding kosten vanuit het Rijk
Vanuit het Rijk is altijd gecommuniceerd dat alle, door de gemeente gemaakte en te maken kosten voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen, vergoed zullen worden door het Rijk. Het gaat hierbij om investeringen zoals de aanschaf van de tijdelijke woonunits en het gereed maken van de locatie waar deze units geplaatst worden. Anderzijds gaat het om lasten zoals de exploitatiekosten, begeleidingskosten, uitbetaling leefgeld en overige kosten die gemaakt worden t.b.v. de opvang. Tegenover deze uitgaven staan de inkomsten die de gemeente zal ontvangen vanuit het Rijk, waarbij het Rijk aangeeft dat gemeenten er financieel niet slechter van mogen worden door het organiseren van deze opvang.

Normbedrag
Gemeenten ontvangen van het Rijk een specifieke uitkering voor gemeentelijke opvangplekken, welke bestaat uit een normbedrag. Dit normbedrag is €83,- per dag en per opvangplek. Indien het normbedrag niet afdoende is om de gemeentelijke opvangplekken te bekostigen, worden die overstijgende kosten door het Rijk vergoed op basis van de werkelijke kosten die de gemeente heeft gemaakt. Hiervoor dient een accountantsverklaring te worden overlegd.

Kosten en investeringen in Landsmeer
Het Rijk vraagt een business case van elke gemeente met een opzet van de investeringen en exploitatiekosten die gemoeid zijn met de opvang van de Oekraïners. Het Rijk zal de business case beoordelen. De compensatie die de gemeente ontvangt wordt hier op gebaseerd. De gemeente Landsmeer heeft deze ingeleverd bij het Rijk en de goedkeuring hiervan is ontvangen.

De opzet van de businesscase is geschoeid op het kasstelsel van het Rijk. Het kasstelsel is een stelsel om de begroting mee op te stellen. Bij het kasstelsel worden alle betalingen die voor een bepaalde periode (meestal een jaar) worden voldaan, als uitgaven in de begroting opgenomen.

Bij het stelsel van baten en lasten worden kosten voor producten die langer meegaan, als verschillende uitgaven over de verschillende begrotingen uitgesmeerd. Het stelsel van baten en lasten wordt vooral toegepast in het bedrijfsleven en bij de lagere bestuurslagen van de overheid, zoals gemeentes en zelfstandig bestuursorganen (ZBO's) toegepast.

Dit betekent dat de terminologie, zoals het woord kosten, wat gebruikt is door het Rijk om bepaalde investeringen en lasten te duiden niet overeenkomt met de gemeentelijke systematiek. Doordat alle investeringen meteen gedekt worden door het Rijk betekent dit dat er per definitie geen kapitaalslasten zijn.

De opzet van de business case is in hoofdlijnen als volgt :

Het totaal verwachte normbedrag voor de komende twee jaren voor de uitvoering van de opvang is €3 miljoen. Voor de begroting 2023 betekent dit dat de gemeente een bedrag van €1,5 miljoen dient op te nemen in de exploitatie wat gedekt wordt door het verstrekte normbedrag van het Rijk. Voor de begroting van 2024 geldt hetzelfde, maar dit bedrag wordt met de begrotingsbehandeling voor 2024 meegenomen.

- De kosten van uitvoering voor 2023 zijn bepaald op € 1,5 miljoen

Voor de kosten van uitvoering heeft het Rijk uitgebreid onderzoek gedaan naar de werkelijke kosten bij de gemeenten met een gemeentelijke opvang. Op basis van die gegevens is er een normbedrag vastgesteld (€ 83,- per dag, per bed). De kosten van uitvoering zijn leefgeld, gas, water en licht, schoonmaak, beveiliging, dagbesteding, buitengewone kosten (tandarts, brillen, etc.), locatiebegeleiding, verstrekkingen en burgerzaken en projectkosten.

- De transitiekosten (investeringen) zijn bepaald op € 1,7 miljoen

Transitiekosten betreffen in gemeentelijke termen investeringen, die worden gemaakt voor het geschikt maken van de locatie aan de Violierweg. Deze worden door het Rijk vergoed op basis van werkelijke kosten.

- De investering in huisvesting is bepaald op een totaal van € 2,25 miljoen

Dit betreft de aankoop van de woonunits voor een bedrag van 1,6 miljoen plus een bedrag van € 625.000,- voor inrichting, sanitair, verwarming etc.

Met betrekking tot de investering van alleen de units gaat men in de business case ervan uit dat de restwaarde van de units na twee jaar nul is. Deze waardevermindering (niet te verwarren met afschrijvingskosten die gebaseerd zijn op de economische levensduur van de units) is dus gelijk aan de investering van de units.

In de business case staat dat deze waardevermindering van 1,6 miljoen in twee jaren (twee termijnen van € 800.000,-) wordt betaald uit het normbedrag. In overleg met het Rijk is besloten het normbedrag zoveel mogelijk in te zetten als ''bijdrage van derden'' op het krediet voor de aankoop van de 32 units. Dit betekent dat het normbedrag financieel verwerkt wordt als dekking op het krediet.

In schema zit het er dan als volgt uit:

Jaar 2023	Exploitatie Debet		Credit
Leefgeld , beveiling etc.	700.000		
Waardevermindering units	800.000	Bijdrage derden normbedrag	1.500.000
Totaal	1,5 mln		1,5 mln
Jaar 2024	Exploitatie Debet		Credit
Leefgeld , beveiling etc.	700.000		
Waardevermindering units	800.000	Bijdrage derden normbedrag	1.500.000
Totaal	1,5 mln		1,5 mln
De normbedragen van de jaren 2023 en 2024 bedragen in totaal 3 miljoen euro.			
	Investering Debet		Credit
Bijkomende kosten	625.000	Bijdrage derden	625.000
Investering units	1.600.000	Bijdrage derden 2023	800.000
		Bijdrage derden 2024	800.000
Totaal	2,25 ml	Totaal	2,25 mln

Mocht het toch zijn dat de bijdrage via het normbedrag (zie bovenste deel schema) niet voldoende is om de voorgestelde waardevermindering te dekken, doordat bijvoorbeeld er veel meer aan beveiliging uitgegeven moet worden. Dan geldt dat dit bedrag apart verrekend wordt op basis van werkelijke kosten, waarbij een accountantsverklaring benodigd is.

Financiering

Naast de business case en de boekhoudkundige verwerking van de business case dient het project gefinancierd te worden. Hiervoor is een lening aangetrokken op de kapitaalmarkt om het project te kunnen financieren. Dit betreft het aantrekken van een reguliere lening voor het geheel van alle investeringen die de gemeente heeft gedaan en gaat doen en valt binnen de reguliere uitvoering van de begroting. Het betreft dus niet projectfinanciering.

Voorbereidende kosten ten behoeve van de voortgang van het project.

In de voorbereiding van het project is het noodzakelijk geweest reeds kosten tot een bedrag van € 120.000,- te maken. Deze reeds gemaakte kosten vallen deels binnen het bovengenoemde bedrag van de transitiekosten en deels binnen het genoemde bedrag van de investering in de huisvestingskosten. Middels dit besluit worden deze uitgaven gelijktijdig gedekt en verantwoord.

Financiële aspecten

Toelichting op de financiële gevolgen en risico's

Het Rijk heeft toegezegd alle kosten te vergoeden. Door goedkeuring van de businesscase is dat ook voor Landsmeer nogmaals bevestigd. De financiële gevolgen van het besluit zijn dan ook neutraal, het betreft voorfinanciering.

Toelichting op rechtmatigheid gevolgen en risico's

Vanwege de druk om alles zo snel mogelijk te kunnen realiseren, zijn er in de voorbereiding al kosten gemaakt voordat deze votering van de benodigde kredieten heeft plaatsgevonden.

De kosten die reeds gemaakt zijn, voorafgaand aan het voteren van de kredieten, zullen door de accountant bij de jaarrekening worden beoordeeld op rechtmatigheid. Uitgaven waar geen krediet tegenover staat, kunnen als onrechtmatig worden gekwalificeerd.

Duurzaamheid

Het voorstel kent geen duurzaamheidsaspecten.

Uitkomsten advies en inspraak:

nvt

Communicatie

De raad wordt via een raadsinformatiebrief geïnformeerd over het project en opvang in brede zin.

Bijlagen

U wordt uitgenodigd tot besluitvorming over te gaan.

namens het college van burgemeester en wethouders van Landsmeer,

L.A. (Léon) de Lange	P.G. (Peter) Küppers
Burgemeester	gemeentesecretaris

Raadsbesluit

Portefeuillehouder:	Burgemeester L. de Lange
Datum raadsvergadering	30 maart 2023
Documentkenmerk:	4414-2023:448763 behorende bij zaak: 4414-2023

De raad van de gemeente Landsmeer

Gelezen het raadsvoorstel van het college, voorstelnummer: 262230376622528 behorende bij zaak: 4414-2023

Gehoord de behandeling in de commissievergadering.

Raadsbesluit

1. Voor de kosten van uitvoering een bedrag van € 1,5 miljoen op te nemen in de exploitatie van de begroting 2023 en de vergoeding vanuit het Rijk op te nemen als bijdrage van derden op dit krediet;
2. Een krediet van € 1,7 miljoen te voteren voor de kosten van het geschikt maken van de locatie Violierweg (transitiekosten) en de vergoeding vanuit het Rijk op te nemen als bijdrage van derden op dit krediet;
3. Een krediet van € 2.25 miljoen te voteren voor de aankoop en bijkomende kosten van de 32 te plaatsen units en eenzelfde bedrag op te nemen als bijdrage van derden op dit krediet.

De raad van de gemeente Landsmeer,

P.M. (Pauline) Lodewegens
griffier

L.A. (Léon) de Lange
voorzitter